

Sofia Speybroeck

Jurist Vreemdelingenrecht
Stad Gent

Stelling (on)waar?

Een gezin uit Bulgarije verhuist naar Gent. Ze willen een betere toekomst voor hun gezin en hebben vernomen dat er in Gent een grote Bulgaarse gemeenschap is.

De man is werkzoekende, maar is er nog niet in geslaagd een job te vinden.

Het gezin heeft geen eigen (spaar)inkomsten, af en toe kunnen ze terecht bij kennissen uit de Bulgaarse gemeenschap, maar vaak moeten ze op straat slapen.

Ze begrijpen niet waarom ze niet onmiddellijk een woning en een job kunnen vinden. Ze zijn tenslotte toch Europese burgers en hebben toch overal in de EU dezelfde rechten?

Stelling: klopt het dat dit gezin meteen dezelfde rechten kan openen als Belgen?

Wat komt aan bod?

- Verblijfsrecht
- Sociale & economische rechten
- Organisaties

'Automatisch' verblijfsrecht voor Unieburgers?

Vrij verkeer, maar kort verblijf ≠ lang verblijf

Kort verblijf	Lang verblijf
Onvoorwaardelijk, mits bewijs Unieburgerschap	Voorwaardelijk (eerste 5 jaar)
<p>Beperkt tot drie maanden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kort toeristisch verblijf of werkverblijf • of om werk te zoeken, een lang verblijf aan te vragen <p>Unieburgers hebben altijd recht om te werken!</p>	<p>Enkel mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om te werken als werknemer of zelfstandige • om effectief werk te zoeken, mits reële kans op werk binnen redelijke termijn • als beschikker van voldoende eigen bestaansmiddelen • om te studeren, mits voldoende bestaansmiddelen • als familielid van een Unieburger met lang verblijf

Zelfde sociale en economische rechten als Belgen?

Lang verblijf

Aanvraag lang verblijf	Lang verblijf
<ul style="list-style-type: none"> • NIEUW: Volledig dossier ingediend = bijlage 19 = voorlopig verblijfsrecht • soms reeds vanaf bijlage 19 recht op OCMW-steun <-> risico negatieve beslissing verblijfsrecht	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf positieve beslissing (EU kaart) = quasi zelfde rechten als Belgen. • Uitzondering: EU-werkzoekenden

Welke sociale en economische rechten?

- **Werk & arbeidsomstandigheden** (altijd recht)
- **Sociale voordelen** (niet altijd onmiddellijk recht)
  - OCMW-steun/IGO
  - Medische kosten
    - ten laste thuisland
    - dringende medische hulp
    - aansluiting Belgische ziekteverzekering
  - Groeipakket
  - Werkloosheidsuitkeringen
    - Mits wettig verblijf
    - Mits voldoen aan de algemene voorwaarden, waaronder aantal werkdagen
      - buitenlandse werkdagen tellen soms mee (cf. VDAB)
- **Fiscale voordelen** (bij werk)

! lang verblijf: eerste vijf jaar voorwaardelijk

- Voorwaarden om verblijfsrecht te behouden = zelfde als voor het bekomen van verblijfsrecht
  - afhankelijk van verblijfsmotief
  - bijv. werknemer moet voldoende blijven werken
- Risico intrekking verblijfsrecht!
  - genieten van OCMW-steun
  - te lang niet werken

Zodra Unieburger terug werkt, effectief werk zoekt,... wordt zijn verblijf opnieuw wettig!

- Intrekking verblijfsrecht na 5 jaar
  - Fraude, gevaar openbare orde of nationale veiligheid
  - Langdurig ambtshalve afvoering door dakloosheid of afwezigheid uit België

Andere organisaties die werken rond en voor Unieburgers

- Myria + Unia: waken over het vrij verkeer en de gelijke behandeling van Unieburgers en hun familieleden (o.a. toegang tot arbeid, arbeidsvoorwaarden (verloning, ontslag, veiligheid op het werk, herplaatsing en nieuwe indiensttreding indien een werknemer werkloos is geworden...), toegang tot sociale en fiscale voordelen enz. Myria geeft niet alleen gratis advies, maar kan onderzoeken en analyses uitvoeren naar beperkingen van het vrij verkeer en discriminatie
- Solvit: een Unieburger of onderneming die geconfronteerd wordt met obstakels voor het vrij verkeer te wijten aan de overheid kan een klacht neerleggen bij Solvit
- EURES biedt verschillende diensten aan voor werkzoekenden en werkgevers in de EU
- Your Europe biedt online informatie aan over je rechten in de EU-lidstaten
- Bij Your Europe Advice kan je terecht met concrete vragen via de diensten van CECAS (European Citizen Action Service, een non-profit organisatie die o.a. helpt om burgerrechten te promoten en verdedigen)
- Europe Direct verwijst jou door als je hulp of juridisch advies nodig hebt over EU-regels
- Op de website van de Dienst Vreemdelingenzaken vind je informatie over je recht op verblijf als EU-burger of familielid
- Het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering verleent advies rond verblijf en sociale rechten
- CAW Transithuis: verleent advies rond verblijf en sociale rechten
- ADDE helpt je bij vragen rond verblijf en daarmee gelinkte rechten

Vragen?

Aanvulling naar aanleiding van vragen

- Vlaamse Sociale Bescherming
  - wettig verblijf hebben in België of een lidstaat van de EU/EER + Zwitserland op het moment van betaling van de premie
  - een verblijfsduurvoorwaarde (behalve voor het onderdeel 'mobiliteitshulpmiddelen en financiering van zorg in een residentiële ouderenvoorziening of revalidatieziekenhuis):
    - 10 jaar verblijven waarvan 5 jaar ononderbroken in Vlaanderen of Brussels Hoofdstedelijk Gewest
    - of 10 jaar waarvan 5 jaar ononderbroken sociaal verzekerd zijn in één van de lidstaten van de EU/EER of Zwitserland
  - let op: er zijn vreemdelingen die verplicht moeten aansluiten bij een zorgkast en de zorgpremies al moeten betalen, maar de eerste vijf jaar toch geen recht hebben op tegemoetkomingen
- Inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT)
  - Algemene voorwaarden die ook voor Belgen gelden (medische situatie, inkomensvoorwaarde,...) + een nationaliteitsvoorwaarde. De verblijfsduurvoorwaarde werd vernietigd door het Grondwettelijk Hof
    - Nationaliteitsvoorwaarde: werkelijk in België verblijven, hoofdverblijfplaats in België, gedomicilieerd in België met wettig verblijf (te bewijzen adhv inschrijving in het bevolkingsregister)
    - Voor bepaalde statuten volstaat inschrijving in het vreemdelingenregister, waaronder de Unieburgers

EU- beschikker bestaansmiddelen moeten voldoende bestaansmiddelen hebben, die middelen kunnen ook afkomstig zijn van iemand anders zoals de partner. Essentie is dat de bestaansmiddelen voldoende zijn om te voorkomen dat betrokkene en zijn gezin ten laste vallen van de sociale bijstand. Bovendien moet er altijd rekening gehouden worden met de persoonlijke, individuele omstandigheden van de Unieburger, zoals in een paar vragen/antwoorden aan bod kwam. Die bestaansmiddelen kunnen zijn: uitkering sociale zekerheid in België of andere lidstaat zoals pensioen, grote som spaargeld, inkomsten van een derde, een partner...